

Arbeids- og sosialdepartementet

postmottak@asd.dep.no

30. september 2014

Høring – minstegrense for rett til medlemskap i Statens pensjonskasse, pensjonsordningen for sykepleiere og pensjonsordningen for apotekvirksomhet

Vi viser til Arbeids- og sosialdepartementets høringsbrev av 9.7.2014 om overnevnte.

LO, Unio, YS og Akademikerne (heretter organisasjonene) går i mot forslaget om å innføre en nedre grense på 20 pst for rett til medlemskap i SPK og pensjonsordningene for sykepleiere og apotekvirksomhet.

Organisasjonene registrerer at departementet skriver at det er argumenter for både en nullgrense og en minstegrense på 20 pst. Vi legger på denne bakgrunn til grunn at departementet vil legge stor vekt på tilbakemeldingene i høringsrunden.

Organisasjonene viser til at Arbeidsretten ikke tar stilling til hvor lav en minstegrense skal være for at en skal være på den sikre siden slik at den ikke kan oppfattes som diskriminerende mot deltidsansatte. Arbeidsretten tar heller ikke stilling til om 20 pst er tilstrekkelig lavt for å være i samsvar med arbeidsmiljølovens § 13-3 (2).

Organisasjonene vil peke på at en ny terskel på 20 pst med stor sannsynlighet vil bli rettslig prøvd. Mange av de samme momenter som gjorde seg gjeldende i Arbeidsrettens vurderinger av 14-timersregelen, vil også gjøre seg gjeldende med en grense på 20 pst stilling. Vi er kjent med at EU-domstolen skal vurdere om 8 timer per uke som innmeldingsgrense er diskriminerende i den danske pensjonsordningen for lærere.

Vi mener videre at henvisningene i høringsnotatet til de vurderinger som ble foretatt i 1998-99 når det gjelder innføring av en 20 pst grense i lovproposisjonen til foretakspensjonsloven ikke nødvendigvis vil stå seg i dag. Argumentasjonen og vurderingene fra 98-99 er etter vårt syn for svak ut fra dagens rettstilstand og gjør neppe en 20 pst terskel i offentlige pensjonsordninger lovlig.

Arbeidsretten sier videre at ”Det må være opp til partene å komme fram til en avklaring med hensyn til om – og i såfall hvilken – grense for medlemskap som skal gjelde...”.

Organisasjonene viser til at partene på KS-området de facto har innført en null-grense og at alle ansatte meldes inn fra første time. På KS-området er det i tillegg som en konsekvens av arbeidsrettsdommen inngått avtale om arbeid på pensjonistavlønning for de som har tatt ut alderspensjon eller tjenstepensjonsberegnet AFP. I siste tariffoppgjør på KS-området var det ingen av partene som ville endre på disse tilpasningene etter arbeidsrettsdommen.

Organisasjonene viser til at en fjerning av minstegrensen for medlemskap i de lovfestede ordningene ikke vil skape noen administrative utfordringer for de offentlige tjenstepensjonsordningene. Både SPK og KLP, ut fra to forskjellige rettstilstander, registrerer alle ansatte fra første time. Fra leverandørhold blir det hevdet at en nullgrense, slik de nå har i det kommunale tariffområdet, er administrativt enklere enn å gå tilbake til en fastsatt minstegrense.

I KLP-området vil en fortsatt minstegrense for medlemskap kreve at en fortsetter å se på de tilfeller der arbeidstaker har flere små stillinger. Der summen av stillingsbrøkene overskrider minstekravet til medlemskap skal dette registres og medlemmet meldes inn i ordningen der den ansatte har den høyeste stillingsbrøken. I praksis har denne registreringen vist seg å være problematisk.

Vi har merket oss at departementet er opptatt av at en lavere grense enn dagens vil øke antall null-pensjonister. Det er en bekymring organisasjonene deler. Organisasjonene legger imidlertid til grunn at nye samordningsregler utformes slik at de relativt raskt vil kunne redusere eller fjerne antall null-pensjonister i de offentlige tjenstepensjonsordningene. En null-grense trenger dermed ikke ta hensyn til en slik praktisk innvending.

Organisasjonene viser til at det er bred enighet om å redusere bruken av små stillinger i arbeidslivet. Arbeidsgiver betaler i dag ikke premie for ansatte som ikke meldes inn i pensjonsordningen. Dette økonomiske incentivet til å bruke små stillinger vil falle bort om minstegrensen for medlemskap faller bort. Dette taler også for at en velger en null-grense for medlemskap i de lovpålagte tjenstepensjonsordningene.

Organisasjonene vil også vise til de prosess- og tariffmessige utfordringene som høringsforslaget reiser. En samkjøring av de forskjellige offentlige tjenstepensjonsordningene til en null-grense vil være enklere når kommunal sektor allerede har innført en null-grense i tariffavtalen. Skal en innføre en minstegrense på 20 pst vil dette kreve en prosess som sikter mot enighet om 20 pst som minstegrense på det kommunale tariffområdet som så tas som del av oppgjøret i 2015. Det vil være enklere om de lovfestede pensjonsordningene i offentlig sektor innfører en null-grense slik vi allerede har på KS-området.

Vennlig hilsen

LO-Stat

Tone Rønoldtangen /s/

YS

Pål N. Arnesen /s/

LO-Kommune

Mette Nord /s/

Akademikerne

Anders Kvam /s/

Unio

Anders Folkestad /s/